

UNIVERZITA KARLOVA PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK OPONENTA PRÁCE

Téma práce : Legalizace výnosů z trestné činnosti

Autor : Martin Minařík

Vedoucí diplomové práce: doc. JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.

Oponent: JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.

Rozsah práce: 89 stran

Datum odevzdání práce: leden 2023

1. Charakteristika tématu: *Práce Martina Minaříka je převážně hmotněprávně- juristická, zaměřená na výklad jednotlivých znaků trestného činu dle § 216 TZ.. Obsahuje však i spojení poznatků historických a kriminologických. Autor dostatečnou měrou zohledňuje mimotrestní předpisy. Jde o práci, která je na výši zejména, pokud jde o použití zásad jazykového a systematického výkladu. Přínosem práce jsou mj. trestně politické úvahy autora. Současně jde o zdařilý příspěvek k poznání obecných forem trestné činnosti a systému typových znaků trestného činu (zejména k aktuální otázce tzv. předsunutí trestní odpovědnosti povýšením přípravy na dokonaný trestný čin nebo k otázce pachatelství/ účastenství).*

2. Hodnocení po formální a obsahové stránce: *Autor postupuje ve svém výkladu logicky správně od všeobecných pojmů směrem ke speciálním otázkám. V úvodní části se zabývá samotným fenoménem praní peněz (jeho způsoby a důsledky). V přehledu vývoje právní úpravy odkrývá i důležité sociálně historické souvislosti. Plynule přechází k výkladu mezinárodní a evropské úpravy této oblasti. Těžištěm práce je ovšem podrobný komentář k úpravě trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti, platné od roku 2018.*

Autor podrobně popisuje změny v konstrukci relevantních ustanovení, počínaje § 252a tr. zák. Rozebírá význam jednotlivých novelizací § 216 TZ od doby přijetí návrhu trestního zákoníku. Poukazuje např. na vypuštění věty „s cílem vzbudit zdání legálního nabytí“ v základní skutkové podstatě a tedy odstranění požadavku na přímý úmysl pachatele. Zabývá se také rozšířením trestnosti na spolčení ke spáchání legalizace a vytváření podmínek k zakrytí původu v roce 2015. Správně klade tuto změnu do kontextu s jinými případy tzv. nové kriminalizace. Z výkladu autora je patrná návaznost těchto trendů na mezinárodní a evropské právo, resp. na legislativní tlak specializovaných orgánů a organizací. Jako zcela zásadní změnu pak autor správně vidí přijetí zákona č. 287/2018 Sb., který sloučil dosavadní skutkovou podstatu praní peněz a skutkovou podstatu podílnictví (viz nynější § 216-217, za současného zrušení § 214-215). Dle názoru autora uvedená změna byla v podstatě žádoucí, neboť odstranila dosavadní roztržičnost úpravy. Autor však současně upozorňuje na některé paradoxní důsledky.

Diplomant platná ustanovení podrobně analyzuje a porovnává jejich znění s obsahem evropských směrnic. Důraz je kladen mimo jiné na objekt trestného činu. Autor zdůrazňuje, že chráněných zájmů je zde několik, avšak neexistuje shoda na tom, které to jsou. Za primární objekt autor považuje ochranu majetku osob postižených tzv. hlavním trestným činem. Současně jde o zájem státu na odhalení a potírání kriminality. Další nebezpečí je spatřováno v narušení fungování tržního hospodářství, konkurenčního prostředí a destabilizaci obecně uznávaných

pravidel obchodního styku. Autor v této souvislosti podává komentář k výkladovým ustanovením o výnosu z trestné činnosti dle § 135b TZ. Zamýšlí se nad dělením těchto výnosů na tzv. bezprostřední a zprostředkované.

Autor velmi obratně analyzuje jednotlivé alternativy jednání pachatele (ukryje, na sebe nebo na jiného převede, přechovává nebo užívá věc, která je výnosem ...). Je zde patrný solidní vhléd autora do trestněprávní doktríny, ať již jde o teorii skutkové podstaty trestného činu nebo otázky trestné součinnosti. Kandidát velmi dobře ovládá metody právní argumentace a podává výklad velmi detailní i dostatečně přehledný. Provádí recepci řady složitých rozhodnutí Nejvyššího soudu, jejichž obsah konfrontuje s komentářovou literaturou. Diplomant zejména dokázal podat výklad o složitém problému subjektu trestného činu legalizace (tzv. samoprání – self laundering). Autor klade ve svém výkladu důraz na zásadu nemo tenetur.

Předložená práce obsahuje také zdařilé výklady ohledně zavinění a pohnutky pachatele. Autor je spíše odpůrcem dekriminalizace nedbalostní formy a hlásí se k názorům svého vedoucího, doc. Pelce. Pozornost je věnována také různým znakům kvalifikovaných skutkových podstat.

Po stránce formální je práce na dobré úrovni, přestože se autor při vedení poznámkového aparátu nedrží zcela normy používané na PFUK. Citace pramenů však obsahují všechny nezbytné bibliografické údaje. Za důležitý klad práce považuji čtivý odborný styl autora, který vynikne zejména v kombinaci s náročným tématem. Je škoda, že autor nevěnoval větší pozornost shrnutí svých poznatků v závěru práce, který je příliš stručný.

3. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě může diplomant shrnout svůj názor na problém tzv. samoprání. Dále může odpovědět na některou z násl otázek.

Co rozumíme fází tzv. rozvrstvení při praní špinavých peněz?

Co rozumíme tzv. klouzavou trestní sazbou a kde ji v trestním zákoníku nacházíme (uved'te příklady).

Jaký je vztah mezi trestným činem dle § 216 TZ a skutkovou podstatou nadržování dle § 366 TZ?

4. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

5. Navržený klasifikační stupeň: 1 (výborně)

V Praze dne 11. ledna 2023

JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.
oponent diplomové práce